Raadsvoorstel

Onderwerp:	Toetreden gemeente West Maas en Waal tot GR Rekenkamer Rivierenland
Portefeuillehouder:	G. van Grootheest
Datum voorstel Raad van Advies:	21 november 2024
Behandelend ambtenaar:	Clementine Ruitenbeek - Schaik
Registratienummer:	GZDGCB 1745405/1745406

Inleiding:

De rekenkamer is een instrument van de gemeenteraad. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid. Dat staat in de Gemeentewet.

De rekenkamer heeft volgens artikel 182 van de Gemeentewet de volgende wettelijke taak:

Artikel 182 Gemeentewet

1. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid bevat geen controle van de jaarrekening.
2. Op verzoek van de raad kan de rekenkamer een onderzoek instellen.
3. Bij het uitvoeren van haar taken kan de rekenkamer gebruik maken van de resultaten van door anderen verrichte controles, onverminderd haar bevoegdheid tot het verrichten van onderzoek

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Het doel van deze wet is om een sluitend stelsel voor gedegen rekenkameronderzoek tot stand te brengen. In de loop van 2023 hebben de gemeenten Buren Culemborg en West Betuwe besloten om samen te gaan werken en een gemeenschappelijke Rekenkamer op te richten, in de vorm van een bestuurlijk orgaan.

Met ingang van 1 januari 2024 is de GR Rekenkamer Rivierenland in werking getreden.
Eind december 2023 heeft gemeente West Maas en Waal kenbaar gemaakt in principe aan te willen sluiten bij de Rekenkamer Rivierenland. Op 10 oktober 2024 heeft de raad van de gemeente West Maas en Waal besloten zich met ingang van 1 januari 2025 aan te sluiten bij het samenwerkingsverband Rekenkamer Rivierenland.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. In te stemmen met toetreding van de gemeente West Maas en Waal tot de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland;
2. Het bedrag van €15.000 aan intredingskosten ten laste van West Maas en Waal als voordeel evenredig te verdelen over de gemeente Buren, Culemborg en West Betuwe.
3. De Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland 2024 in te trekken;
4. De Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland 2025 vast te stellen;
5. De Raad van Advies uit te breiden met 2 door West Maas en Waal te benoemen raadsleden.

Beoogd effect

- Het beoogde effect is de Rekenkamer Rivierenland als een sterke onafhankelijke rekenkamer de vier gemeenteraden met gedegen onderzoek te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak;
- Door een gezamenlijke rekenkamer efficiencyvoordeel behalen in onderzoeken met gemeenschappelijke vraagstukken.

Argumenten:

1.1 Samenwerken zorgt voor kwalitatief beter rekenkamer onderzoek en is kostenefficiënt

Een gezamenlijke rekenkamer maakt het mogelijk om gezamenlijk onderzoek te doen naar onderwerpen die voor alle deelnemende gemeenten van toepassing zijn. Denk bijvoorbeeld aan de gang van zaken bij gemeenschappelijke regelingen. Het is efficiënter om één onderzoek te doen door dezelfde onderzoekers in plaats van vier aparte onderzoeken. Daarnaast is het beter mogelijk uitkomsten van onderzoeken te vergelijken. Vier dezelfde onderzoeken in de verschillende gemeenten levert vergelijkingsmateriaal op. Hierdoor kan van elkaar worden geleerd.

Ook is een gezamenlijke rekenkamer kostenefficiënter. De overhead kan worden gedeeld.

1.2. Toetreding van West Maas en Waal moet vastgelegd worden in een bestuurlijk orgaan

De samenwerking tussen de gemeenten Buren, Culemborg en West-Betuwe is vorm gegeven in een Gemeenschappelijk Orgaan (GO). Een GO is één van de varianten die de Wet gemeenschappelijke regelingen kent. Een GO is een lichte vorm van samenwerking. Zo heeft een GO geen algemeen bestuur. Een GO wordt vooral opgericht als er sprake is van samenwerking rondom een specifieke taak, zoals een rekenkamer. Conform de bestaande GR behoren de deelnemende gemeenten en het toetredende bestuurlijk orgaan, in dit geval gemeente West Maas en Waal in te stemmen met de toetreding. De toetreding van West Maas en waal heeft wel tot gevolg dat de GR op een aantal punten zal moeten worden aangepast.

De regeling staat in de bijlage en wordt met het besluit over dit voorstel gewijzigd. Dit vormt een natuurlijk moment om een aantal onvolkomenheden aan te passen en de regeling aan te passen aan de praktijk.

Raad van Advies

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) moet bij een GO een Raad van Advies worden benoemd. De leden van deze Raad van Advies zijn afgevaardigde raadsleden uit de deelnemende gemeenten. In verband met de toetreding van West Maas wordt voorgesteld om het aantal leden van de Raad uit te breiden met 2 leden te benoemen door de gemeente West Maas en Waal.

Afspraken over in- en uittreden andere gemeenten en de kosten daarvan

De inhoudelijke en financiële voorwaarden zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland. De financiële vergoeding bij uittreden is bedoeld als drempel. Bij intreden gelden de intredekosten als een tegemoetkoming voor de ontwikkel- en inrichtingskosten van de initiërende gemeenten. De Raad van Advies heeft de bevoegdheid om naar bevinding de hoogte van de intredekosten vast te stellen. De Raad van Advies heeft besloten de hoogte van de intredekosten te bepalen op € 15.000, nu het verzoek tot toetreding binnen één jaar na inwerkingtreding van de GR is ontvangen.

1.3. Samenstelling Rekenkamer

De huidige rekenkamer bestaat uit een voorzitter en twee leden. Allen met een eigen expertise. De voorzitter en de twee reeds benoemde leden zijn al accounthouder bij de deelnemende gemeenten. Naar aanleiding van de toetreding van West Maas en Waal wordt voorgesteld een extra lid toe te voegen aan de rekenkamer.

Door een extra lid toe te voegen aan de rekenkamer blijven de werkzaamheden gelijkelijk verdeeld. Tegelijk zorgt een extra lid ook ervoor dat er ruimte ontstaat binnen de rekenkamer voor een eigen accounthouder en aanspreekpunt voor West Maas en Waal.

De rekenkamer heeft secretariële/adviserende ondersteuning. De secretaris zorgt voor de advisering en ondersteuning van de rekenkamer. De toetreding van West Maas en Waal past vooralsnog in het huidige aantal uren aan ondersteuning.

2.1. Werving en selectie rekenkamerlid

Werving en selectie van rekenkamerleden is gemandateerd aan de Raad van Advies. Een afvaardiging van Raad van Advies heeft tezamen met een lid van de rekenkamer de werving- en selectieprocedure voltooid. De benoeming ligt gelijktijdig met de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling in de vier deelnemende gemeenteraden voor.

Kanttekeningen:

Het toetreden van West Maas en Waal brengt wellicht extra werk met zich mee voor de secretaris van de rekenkamer. De RvA zal de werkdruk van de secretaris monitoren.

Kosten, Baten, Dekking:

De kosten van de Rekenkamer worden door de deelnemende gemeenten naar rato van de grootte verdeeld. De toetreding van de gemeente West Maas en Waal zal geen verandering brengen in de kosten voor de rekenkamer, maar er zijn wel zijn eenmalig conform de gemeenschappelijke regeling intredekosten verschuldigd door West Maas en Waal.

Artikel 35 lid 2 (van de gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Rivierenland).
Bij het vaststellen van de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland is vastgelegd dat intredekosten verschuldigd zijn als binnen vier jaar na oprichting van het GO een openbaar lichaam wil toetreden tot de regeling. De Raad van Advies is bevoegd naar bevinding de hoogte van de intredekosten vast te stellen. De Raad van Advies heeft besloten de hoogte van de intredekosten te bepalen op € 15.000, nu het verzoek tot toetreding binnen één jaar na inwerkingtreding van de GR is ontvangen. Het bedrag is door gemeente West Maas en Waal verschuldigd aan de nu deelnemende gemeenten Buren, Culemborg en West Betuwe. Het bedrag van €15.000 zal evenredig onder deze drie genoemde gemeenten verdeeld worden.

Artikel 29 lid 2 (van de gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Rivierenland).
Indien na vaststelling van het jaarverslag als bedoeld in artikel 185, derde lid, van de Gemeentewet, er een overschot is op de exploitatie wordt dit toegevoegd aan de reserve. Het maximum van deze reserve per ultimo van het jaar bedraagt 20% van het totaal van de door de gemeenten beschikbaar gestelde bedragen voor dat jaar. Dit is 10% meer ten opzichte van de GR van 2024. De verhoging is nodig om budget op te bouwen voor een groot onderzoek.

Planning:
Op 1 januari 2025 treedt de gemeente West Maas en Waal toe tot de GR Rekenkamer Rivierenland. Er is een extra lid van de Rekenkamer geworven en geselecteerd.
Een gelijkluidend raadsvoorstel evenals het raadsvoorstel voor benoeming van het rekenkamerlid zal ter besluitvorming op 17 december 2024 worden geagendeerd in de raden van Buren en van West Betuwe en op 12 december in de raden van Culemborg en West Maas en Waal. Beëdiging van mevrouw Bruine de Bruin ’t Hoen vindt plaats tijdens de benoeming in West Maas en Waal.

Bijlagen:

- GZDGCB 1745405/1745408 Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Rivierenland 2025
- GZDGCB 1745405/1745409 Was Wordt tabel wijzigingen GR Rekenkamer Rivierenland
- GZDGCB 1745405/1745410 Akkoord voor toetreding GR van gemeenteraad West Maas en Waal

---

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB 1745405/1745406

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. In te stemmen met toetreding van de gemeente West Maas en Waal tot de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland;
2. Het bedrag van €15.000 aan intredingskosten ten laste van West Maas en Waal als voordeel evenredig te verdelen over de gemeente Buren, Culemborg en West Betuwe.
3. De Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland 2024 in te trekken;
4. De Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Rivierenland 2025 vast te stellen;
5. De Raad van Advies uit te breiden met 2 door West Maas en Waal te benoemen raadsleden.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 12 december 2024

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G. van Grootheest